

DECIZIE

02 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul:

Iulia Sîrcu

Judecătorii:

Tamara Chișca-Doneva, Iurie Bejenaru
Ion Druță, Mariana Pitic

examinând, fără înștiințarea participanților la proces, recursul declarat de către Capșa Liudmila,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Societății pe Acțiuni „Banca Comercială Română Chișinău” împotriva lui Capșa Alexandru, intervenient accesoriu Capșa Liudmila cu privire la separarea cotei-părți din bunul imobil proprietate comună,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 14 aprilie 2016, prin care a fost respins apelul declarat de către Capșa Alexandru și Capșa Liudmila și menținută hotărârea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 08 iulie 2015,

c o n s t a ț ă

La 19 septembrie 2011, SA „Banca Comercială Română Chișinău” a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Capșa Alexandru, intervenient accesoriu Capșa Liudmila cu privire la separarea cotei-părți din bunul imobil proprietate comună.

În motivarea acțiunii, reclamanta a invocat că la 04 decembrie 2009, de către Judecătoria Buiucani mun. Chișinău a fost emis titlul executoriu nr. 2-4961/09, prin care a fost dispusă încasarea din contul debitorului Capșa Alexandru în beneficiul SA „Banca Comercială Română Chișinău” a datoriei bancare în sumă de 2 764 244,31 lei și a cheltuielilor de judecată în sumă de 82 927, 33 lei, în total suma de 2 847 171, 64 lei. Titlul executoriu a fost transmis spre executare, însă din

cauza acțiunilor de rea-credință ale pârâtului, datoria nu a fost stinsă, deși au fost aplicate toate măsurile de asigurare posibile și au fost întreprinse măsuri de urmărire a bunurilor lui Capșa Alexandru.

Indică SA „Banca Comercială Română Chișinău” că executorul judecătoresc în procedura căruia se află titlul executoriu, în vederea executării acestuia, este impus de circumstanțele apărute să scoată la vânzare silită cota-parte din bunul ce face parte din proprietatea pârâtului și anume, din casa de locuit cu nr. cadastral 0100107.114.01.014, situată pe str. N. Zelinski 6/1, ap. 14, mun. Chișinău, cu suprafața de 44,1 m.p.

Solicită reclamantul separarea pe cote-părți a bunului imobil amplasat în mun. Chișinău, str. N. Zelinski 6/1, ap. 14, ce aparține cu drept de proprietate comună lui Capșa Alexandru și Capșa Liudmila, constatarea dreptului de proprietate asupra ½ din bunul imobil dat pe numele lui Capșa Alexandru și obigarea Oficiului Cadastral Teritorial Chișinău de a înregistra dreptul de proprietate asupra ½ din imobilul cu nr. cadastral 0100107.114.01.014 pe numele lui Capșa Alexandru.

Prin hotărârea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 08 iulie 2015, acțiunea a fost admisă integral, au fost determinate cotele-părți ideale din dreptul de proprietate comună a bunului imobil – apartamentul nr. 14 din str. Zelinski 6/1, mun. Chișinău cu nr. cadastral 0100107.114.01.014, ce aparține lui Capșa Alexandru și Capșa Liudmila, atribuindu-le a câte ½ cotă-parte ideală din dreptul de proprietate asupra bunului imobil. A fost obligat Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău, filiala ÎS „Cadastru”, să înregistreze dreptul de proprietate asupra ½ cotă-parte ideală din bunul imobil nominalizat pe numele lui Capșa Alexandru. A fost încasată din contul lui Capșa Alexandru în beneficiul SA „Banca Comercială Română Chișinău” suma de 100 lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 14 aprilie 2016, a fost respins apelul declarat de către Capșa Alexandru și Capșa Liudmila și menținută hotărârea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 08 iulie 2015.

La 26 mai 2016, în termenul prevăzut de art. 434 alin. (1) CPC, Capșa Liudmila a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 14 aprilie 2016 cu restituirea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecători.

În susținerea recursului, Capșa Liudmila a invocat încălcarea esențială de către instanța de apel a normelor de drept procedural prin examinarea superficială a legalității hotărârii primei instanțe, precum și neelucidarea pe deplin a circumstanțelor cauzei și aprecierea arbitrară a probelor administrate.

Indică recurenta că Curtea de Apel Chișinău a emis decizia de respingere a apelului fără a se pronunța asupra argumentelor formulate în cererea de apel, și anume că prin încheierea irevocabilă a Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 05 martie 2015 a fost dispusă deja separarea cotei-părți din apartamentul nr. 14 amplasat în mun. Chișinău, str. Zelinski 6/1, cu stabilirea după Capșa Alexandru a cotei-părți ideale în mărime de ¼ și după Capșa Liudmila - ¾ din dreptul de proprietate asupra imobilului dat. Mai mult ca atât, încheierea din 05 martie 2015

este executată, iar la moment proprietar al cotei-părți ideale în mărime de $\frac{3}{4}$ din dreptul de proprietate este o altă persoană - Balaban Ion, care a procurat la 23 octombrie 2015 această cotă de la recurenta Capșa Liudmila.

Consideră că prin decizia Curții de Apel Chișinău din 14 aprilie 2016 și hotărârea Judecătoriai Botanica mun. Chișinău din 08 iulie 2015, instanțele ierarhic inferioare în mod inadmisibil au rejudecat o soluție devenită irevocabilă, astfel încălcând grav principiul autorității lucrului judecat.

La 28 iunie 2016, în adresa intimaților SA „Banca Comercială Română Chișinău” și Capșa Alexandru, a fost expediată copia recursului declarat de către Capșa Liudmila cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței la recurs.

La 29 iulie 2016, SA „Banca Comercială Română Chișinău” a depus referință, solicitând respingerea recursului declarat de către Capșa Liudmila, cu menținerea deciziei Curții de Apel Chișinău din 14 aprilie 2016 și hotărârii Judecătoriai Botanica mun. Chișinău din 08 iulie 2015. Consideră că instanța de apel întemeiat nu a administrat în calitate de probă încheierea Judecătoriai Botanica mun. Chișinău din 05 martie 2015, deoarece a fost prezentată abia în cadrul examinării pricinii în ordine de apel și cu încălcarea prevederilor art. 372 CPC.

Intimatul Capșa Alexandru nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință în termenul stabilit.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 14 septembrie 2016 recursul declarat de către Capșa Liudmila a fost considerat admisibil.

În conformitate cu art. 444 CPC, prezentul recurs se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs și obiecțiile expuse în referință, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi admis cu casarea integrală a deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe și restituirea pricinii spre rejudecare în prima instanță, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c¹) CPC, instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, trimitând pricina spre rejudecare în prima instanță doar în cazul în care a constatat încălcarea sau aplicarea eronată a normelor de drept procedural specificate la art. 432 alin. (3) lit. d) și f).

Iar în conformitate cu art. 432 alin. (3) lit. d), se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces.

Alin. (5) prevede că temeiurile prevăzute la alin.(3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art. 62 alin. (1) lit. b) CPC, coparticiparea procesuală este obligatorie dacă examinarea pricinii implică soluționarea chestiunii cu privire la drepturile sau obligațiile mai multor reclamanți și/sau părâți atunci când drepturile

și obligațiile reclamanților sau părților decurg din aceleași temeieri de fapt sau de drept.

Art. 67 alin. (1) și (3) CPC prevede că persoana interesată într-un proces pornit între alte persoane poate interveni în el alături de reclamant sau de părât până la închiderea dezbaterilor judiciare în prima instanță dacă hotărârea pronunțată ar putea să influențeze drepturile sau obligațiile lui față de una din părți. Intervenientul accesoriu poate fi introdus în proces și la cererea uneia dintre părți sau din oficiul instanței.

Din suportul probator prezent la materialele cauzei rezultă că potrivit titlului executoriu nr. 2-4961/09 din 04 decembrie 2009 emis de către Judecătoria Buiucani mun. Chișinău, a fost dispusă încasarea din contul debitorului Capșa Alexandru în beneficiul SA „Banca Comercială Română Chișinău” a datoriei bancare în sumă de 2 764 244,31 lei și a cheltuielilor de judecată în sumă de 82 927, 33 lei, în total suma de 2 847 171, 64 lei.

Prin încheierea executorului judecătoresc Chirtoacă Petru nr. 022-32A/10 din 18 octombrie 2010, a fost primit spre executare documentul executoriu nominalizat și intentată procedura de executare. Însă, până la moment datoria nu a fost stinsă.

În consecință, la 19 septembrie 2011, SA „Banca Comercială Română Chișinău” a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Capșa Alexandru, intervenient accesoriu Capșa Liudmila, solicitând separarea pe cote-părți a bunului imobil amplasat în mun. Chișinău, str. N. Zelinski 6/1, ap. 14, ce aparține cu drept de proprietate comună lui Capșa Alexandru și Capșa Liudmila, constatarea dreptului de proprietate asupra $\frac{1}{2}$ din bunul imobil dat pe numele lui Capșa Alexandru.

La momentul înaintării acțiunii, potrivit extrasului din Registrul bunurilor imobile nr. 0111107114, bunul imobil amplasat în mun. Chișinău, str. N. Zelinski 6/1 ap. 14, cu suprafața de 44,1 m.p. și numărul cadastral 0100107.114.01.014 aparținea cu drept de proprietate comună lui Capșa Alexandru și Capșa Liudmila (f.d. 38).

Prin hotărârea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 08 iulie 2015, acțiunea a fost admisă integral, au fost determinate cotele-părți ideale din dreptul de proprietate comună a bunului imobil – apartamentul nr. 14 din str. Zelinski 6/1, mun. Chișinău cu nr. cadastral 0100107.114.01.014, ce aparține lui Capșa Alexandru și Capșa Liudmila, atribuindu-le a câte $\frac{1}{2}$ cotă-parte ideală din dreptul de proprietate asupra bunului imobil. A fost obligat Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău, filiala ÎS „Cadastru”, să înregistreze dreptul de proprietate asupra $\frac{1}{2}$ cotă-parte ideală din bunul imobil nominalizat pe numele lui Capșa Alexandru. A fost încasată din contul lui Capșa Alexandru în beneficiul SA „Banca Comercială Română Chișinău” suma de 100 lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

În cadrul examinării pricinii în ordine de apel, apelanții Capșa Alexandru și Capșa Liudmila au prezentat copia încheierii Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 05 martie 2015, emisă în cadrul pricinii civile la cererea de chemare în judecată

a lui Dercacel Boris împotriva lui Capșa Alexandru și Capșa Liudmila cu privire la separarea bunului proprietate comună, prin care a fost confirmată tranzacția de împăcare încheiată între părți, conform căreia ap. 14 din str. Zelinski 6/1, mun. Chișinău cu nr. cadastral 0100107.114.01.014 a fost împărțit prin stabilirea după Capșa Alexandru a unei cote-părți ideale în mărime de $\frac{1}{4}$ și după Capșa Liudmila – $\frac{3}{4}$ din dreptul de proprietate asupra bunului imobil dat.

La 23 octombrie 2015, prin contractul de vânzare-cumpărare nr. 6820, Capșa Liudmila a înstrăinat cota sa parte în mărime de $\frac{3}{4}$ din ap. 14 din str. Zelinski 6/1, mun. Chișinău lui Balaban Ion, fiind în aceeași zi operate modificările respective în Registrul bunurilor imobile nr. 0100107114 (f.d. 157).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 14 aprilie 2016, a fost respins apelul declarat de către Capșa Alexandru și Capșa Liudmila și menținută hotărârea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 08 iulie 2015.

Totodată, se reține că prin decizia Curții de Apel Chișinău din 25 octombrie 2016, a fost admis recursul declarat de către SA „Banca Comercială Română Chișinău” și casată încheierea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 09 august 2016 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Dercacel Boris împotriva Liudmilei Capșa și Alexandru Capșa cu privire la separarea bunului proprietate comună, cu emiterea unei noi încheieri de admitere a cererii de revizuire a SA „Banca Comercială Română Chișinău” și casată încheierea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 05 martie 2015, nominalizată mai sus, cu remiterea pricinii la rejudecare.

Analizând circumstanțele expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că în prezenta pricină a fost soluționată problema drepturilor unei persoane care nu a fost antrenată în proces, și anume Balaban Ion, în condițiile în care dânsul este proprietarul cotei-părți în mărime de $\frac{3}{4}$ din bunul imobil cu nr. cadastral 0100107.114.01.014, a cărui separare se solicită.

În acest sens, se reiterează că dreptul de acces la un tribunal constituie un element inerent tuturor garanțiilor procedurale prevăzute în Convenție (CEDO, hot. Campbell și Fell vs. Marea Britanie din 25.02.1982) și din moment ce drepturile fundamentale trebuie garantate într-o manieră concretă și reală, dar nu iluzorie și teoretică, imposibilitatea concretă de sesizare a unei instanțe de către persoana interesată constituie o încălcare a dreptului acesteia de acces la justiție (CEDO, hot. Airey vs. Irlanda din 09.10.1979).

Afară de aceasta, dat fiind faptul că prin decizia Curții de Apel Chișinău din 25 octombrie 2016, a fost casată încheierea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 05 martie 2015, cu restituirea pricinii în primă instanță spre rejudecare a cererii de chemare în judecată a lui Dercacel Boris, instanța de recurs consideră oportun de a fi conexate într-un singur proces pricinile civile la cererea de chemare în judecată a lui Dercacel Boris împotriva Liudmilei Capșa și Alexandru Capșa cu privire la separarea bunului proprietate comună și la cererea de chemare în judecată a SA „Banca Comercială Română Chișinău” împotriva lui Capșa

Alexandru, intervenient accesoriu Capșa Liudmila cu privire la separarea cotei-părți din bunul imobil proprietate comună, or, ambele pricini au același obiect - separarea bunului imobil situat în mun. Chișinău, str. Zelinski 6/1 ap. 14 cu nr. cadastral 0100107.114.01.014.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că s-a constatat soluționarea problemei dreptului de proprietate al lui Balaban Ion, care nu a fost implicat în proces, omisiune care nu poate fi corectată de către instanța de recurs la examinarea pricinii în ordine de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de către Capșa Liudmila, a casa integral decizia Curții de Apel Chișinău din 14 aprilie 2016 și hotărârea Judecătoria Botanica mun. Chișinău din 08 iulie 2015, cu restituirea pricinii spre rejudecare în prima instanță, în alt complet de judecată.

La rejudecarea pricinii, instanța de fond urmează să țină cont de cele menționate și reexaminând pricina, să emită o hotărâre legală și întemeiată, respectând dreptul garantat al părților la un proces echitabil.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c¹) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Capșa Liudmila.

Se casează integral decizia Curții de Apel Chișinău din 14 aprilie 2016 și hotărârea Judecătoria Botanica mun. Chișinău din 08 iulie 2015, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Societății pe Acțiuni „Banca Comercială Română Chișinău” împotriva lui Capșa Alexandru, intervenient accesoriu Capșa Liudmila cu privire la separarea cotei-părți din bunul imobil proprietate comună, cu restituirea pricinii spre rejudecare la Judecătoria Botanica mun. Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Iurie Bejenaru

Ion Druță

Mariana Pitic